

Varkenshouderij Derks te Volkel

Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport

14 november 2007 / rapportnummer 1541-89

INHOUDSOPGAVE

1. OORDEEL OVER HET MER	1
1.1 Inleiding.....	1
1.2 Oordeel	1
2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN.....	2
2.1 Procedure toetsing	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	2
2.2.1 Geurhinder.....	2
2.3 Bepaling en afweging MMA	4
2.4 Luchtkwaliteit.....	4

BIJLAGEN

1. Projectgegevens

1. OORDEEL OVER HET MER

1.1 Inleiding

De heer Derks is voornemens te komen tot verplaatsing en uitbreiding van zijn varkensstallen aan de Oosterheidestraat 6 te Volkel. De uitbreiding betreft een toename van het aantal vleesvarkens van 940 naar 3.064 met gelijktijdige inlevering van circa 180 zeugenplaatsen (incl. gespeende biggen). Daarnaast wil initiatiefnemer de stallen op zijn grond naar achteren verplaatsen, zodat deze komen te liggen in verwevingsgebied, daar waar de huidige stallen in extensiveringsgebied liggen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uden is bij de m.e.r.-procedure bevoegd gezag. Voorafgaand is ten behoeve van de vergunningverlening een milieueffectrapport (MER) opgesteld door de initiatiefnemer.

Op 8 mei 2007 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder de Commissie) in haar advies ten aanzien van dit voornemen geconstateerd dat het toen voorliggende MER niet alle essentiële informatie gaf om het milieubelang voldoende mee te wegen bij de besluitvorming. De informatie die ontbrak had betrekking op:

1. de wijze waarop de beoordeling van de geurhinder had plaatsgevonden;
2. de wijze waarop de vergelijking van de alternatieven had plaatsgevonden;
3. de wijze waarop uitwerking was gegeven aan de toetsing van de luchtkwaliteit aan het Besluit luchtkwaliteit 2005.

Dit advies is uitgebracht aangezien er met het oog op een lopend gerechtelijk geschil tussen bevoegd gezag en initiatiefnemer op korte termijn geen aanvulling op het MER te verwachten was.

Op basis van het negatieve advies van 8 mei 2007 heeft de initiatiefnemer een aanvulling ingediend bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag heeft het MER met de aanvulling wederom ter inzage gelegd en de Commissie op 19 oktober 2007 verzocht hierover advies uit te brengen.

1.2 Oordeel

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER inclusief aanvulling aanwezig** is.

Onderstaande paragraaf bevat een toelichting op bovenstaand oordeel.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN

2.1 Procedure toetsing

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie of het MER tekortkomingen bevat ten opzichte van de wettelijke vereisten en de richtlijnen. Daarbij staat de vraag centraal of voldoende informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het bestemmingsplan.

De Commissie miste in het MER aanvankelijk informatie over de onderdelen geurhinder, luchtkwaliteit en de vergelijking van alternatieven. Op 16 november 2006 heeft de Commissie dat in een memo kenbaar gemaakt aan het bevoegd gezag. Het is bevoegd gezag in de loop van maart 2007 duidelijk geworden dat de heer Derks, vanwege een gerechtelijk geschil met de gemeente over de verlening van toestemming om het vastgelegde bouwblok aan te passen, de aanvullende informatie pas op zijn vroegst aan zal leveren na uitspraak in hoger beroep. Door dit uitstel zag de Commissie zich genooddaakt over te gaan tot het uitbrengen van een negatief advies ten aanzien van het ingediende MER.

De initiatiefnemer heeft op basis van dit advies in een aanvulling op het MER extra informatie over deze drie onderwerpen aangedragen. Het bevoegd gezag heeft op 19 oktober de Commissie verzocht hier advies over uit te brengen.

In dit hoofdstuk geeft de Commissie aan waarom – mede op basis van de aanvullende informatie – nu voldoende informatie aanwezig is over de onderwerpen geurhinder, luchtkwaliteit en de vergelijking van alternatieven.

2.2 Toelichting op het oordeel

De opmerkingen in het verdere advies zijn niet van invloed op het hierboven gegeven positieve oordeel. De Commissie hoopt met onderstaande punten een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

2.2.1 Geurhinder

MER

Bij veehouderij is de stankbeoordeling voor de leefomgeving een belangrijk aspect, dat zowel bij het MER als bij de vergunningverlening aandacht krijgt. De Commissie constateerde in haar advies van 8 mei 2007 dat de toetsingskaders voor geurhinder niet correct waren toegepast. Het initiatief ligt in de huidige situatie in een extensiveringsgebied en valt daarmee onder de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996 en de Brochure Veehouderij & Hinderwet 1985. In de nieuwe situatie ligt het initiatief in een verweingsgebied. Daarmee is voor de nieuwe situatie de Regeling stankemissie in landbouwontwikkelings- en verweingsgebieden (Rsv) van toepassing. In het MER was voor beide situaties uitgegaan van de Rsv.

De Commissie adviseerde om voorafgaand aan besluitvorming voor beide situaties het juiste toetsingskader toe te passen en aanvullende informatie te verstrekken over de geurhinder.

Naast bovenstaande omissie ontbrak in het MER essentiële geurinformatie doordat de ontwikkelingen in recreatiegebied 'Hemelrijk' niet afdoende waren

meegenomen. Die omissie maakte het onmogelijk om de consequenties van de geurhinder voor de dagrecreatie bij 'Hemelrijk' goed te kunnen inschatten. Op dit punt adviseerde de Commissie in een aanvulling op het MER alsnog de dagrecreatie volledig mee te nemen in de berekening van de geurhinder.

Aanvulling

De tabel op pagina 1 van de aanvulling geeft, gebruikmakend van het juiste toetsingskader voor ieder van de alternatieven, een goed beeld van de geurhinder op dichtstbijzijnde geurgevoelige objecten. In dit overzicht is ook het recreatiegebied "Hemelrijk" afdoende meegenomen. Uit de aanvulling blijkt dat voor geen van de geurcategorieën zich knelpuntsituaties voordoen.

■ de Commissie concludeert dat in de aanvulling op het MER de juiste toetsingskaders zijn toegepast en het recreatiegebied "Hemelrijk" in voldoende mate is meegenomen.

Toevoeging

Daar waar de tabel op pagina 1 van de aanvulling duidelijkheid geeft over de geurhinder ten gevolge van het initiatief, creëert de tabel op pagina 2 van de aanvulling veel onduidelijkheid over de emissie van geur. De onduidelijkheid ontstaat ten eerste doordat bij deze tabel is uitgegaan van een ander voorkeursalternatief en een ander alternatief 1 dan in het oorspronkelijke MER. Daarnaast lijken de weergegeven geuremissies van het voorkeursalternatief en alternatief 1 in de tabel op pagina 2 met verschillende benaderingswijzen tot stand te zijn gekomen.

Voor de duidelijkheid het volgende: het voorkeursalternatief in de aanvulling (combi-luchtwater met 85% reductie NH₃) en alternatief 1 in de aanvulling (combi-luchtwater met 70% reductie NH₃) zijn niet gelijk aan het voorkeursalternatief in het MER (biologische water met 70% reductie NH₃) en alternatief 1 in het MER (combi-luchtwater met 95% reductie NH₃). Verwarrend daarbij is dat de in de bijlagen van de aanvulling gepresenteerde geurbelastingen conform Wgv de resultaten weergeven van het voorkeursalternatief en alternatief 1 van het MER. En dus niet de geurbelasting voor het voorkeursalternatief en alternatief 1 van de aanvulling.

De tabel op pagina 1 van de aanvulling geeft een geuremissie voor het veranderde voorkeursalternatief van 1.702 mve en voor het veranderde alternatief 1 van 613 mve. De geuremissies van het voorkeursalternatief en alternatief 1 in de aanvulling moeten, als de Rsv wordt toegepast, echter beide uitkomen op 1.702 mve. Voor beide geldt namelijk een factor 1,8 op basis van de Rsv². Als wordt gekeken naar de daadwerkelijke geuremissie dan zou 613 mve's voor alternatief 1 kunnen kloppen (Rsv kent voor dit alternatief een geuremissiefactor van 4,6 O_{Ue}/m³). Maar dan moet voor het voorkeursalternatief ook het juiste aantal mve's worden genoemd, namelijk circa 925 mve (Rgv kent voor dit alternatief een geuremissiefactor van 6,9 O_{Ue}/m³). voor de alternatieven-vegelijking in het MER dient te worden uitgegaan van de informatie op basis van de Rsv. In dat geval geldt voor beide alternatieven een geuremissie van 1.702 mve.

² Aangezien combi-luchtwassers niet in de Rsv zijn opgenomen dient voor een combi-luchtwater te worden gerekend met de omrekeningsfactor van 1,8 van biologische luchtwassers.

- de Commissie adviseert bevoegd gezag ten behoeve van de besluitvorming de informatie van de tabel op pagina 2 van de aanvulling te completeren met bovenstaande informatie.

2.2.2 Bepaling en afweging MMA

MER

De Commissie had geconstateerd in haar advies van 8 mei 2007 dat de in het MER gebruikte emissiefactoren voor de combi-luchtwasser voor geur en ammoniak achterhaald waren, aangezien er inmiddels officiële emissiefactoren voor combi-luchtwassers waren vastgesteld. Met het gebruik van achterhaalde emissiecijfers voor de combi-luchtwasser ontstond in het MER een onjuist beeld van de emissies van het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA). De Commissie adviseerde om in een herberekening met de juiste emissiefactoren inzicht te geven in de daadwerkelijke emissies in het MMA. Tevens adviseerde de Commissie om, gezien het feit dat de uitkomsten van het MMA zouden veranderen, opnieuw de vergelijking van alternatieven uit te voeren.

Aanvulling

De aanvulling geeft op pagina 2 en 3 de berekening en vaststelling van het nieuwe MMA. Anders dan in de tabel op pagina 2 wordt gesuggereerd, definieert de initiatiefnemer alternatief 1 van de aanvulling (de combi-luchtwasser met 70% reductie NH₃) als het MMA voor de milieuaspecten. De keuze voor de combi-luchtwasser³ met 70% reductie NH₃ is begrijpelijk gezien de constatering in het MER dat geurhinder bij dit initiatief een belangrijke milieuparameter is. De tabel op pagina 2 maakt duidelijk welke effecten het MMA kent ten opzichte van het voorkeursalternatief en de referentiesituatie⁴.

- de Commissie concludeert dat het MMA voldoende is uitgewerkt in het MER en bijbehorende aanvulling

2.2.3 Luchtkwaliteit

MER

Ten behoeve van de vergunningverlening dient duidelijk te worden gemaakt in het MER dat dit initiatief voldoet aan de vereisten uit het Besluit luchtkwaliteit 2005. In het MER werd niet kwantitatief aangetoond dat werd voldaan aan die vereisten. In haar advies van 8 mei 2007 heeft de Commissie aangegeven op welke wijze alsnog kan worden vastgesteld dat het initiatief voldoet aan de vereisten uit het Besluit luchtkwaliteit 2005.

Aanvulling

In de aanvulling op het MER is het rapport "Onderzoek luchtkwaliteit Agrarisch bedrijf J. Derks aan de Oosterheidestraat 6 te Volkel" toegevoegd waarin wordt geconcludeerd dat het initiatief kan voldoen aan de vereisten uit het Besluit luchtkwaliteit 2005. De Commissie signaleert dat de contourberekeningen slechts zijn gebaseerd op een steekproef van 30% en dat de bijdrage van NO₂ op de terreingrens niet maatgevend is. Gezien de uitkomsten van het luchtrapport acht de Commissie het echter aannemelijk dat de grenswaarden uit het Besluit luchtkwaliteit 2005 met dit initiatief niet worden overschreden.

³ Combi-luchtwasser reduceren, in tegenstelling tot gewone luchtwassers, naast de emissie ammoniak ook de emissie geur.

⁴ In die vergelijking dienen de opmerkingen gemaakt in paragraaf 2.2 van dit advies te worden meegenomen.

- de Commissie concludeert op basis van het luchtrapport dat aannemelijk is gemaakt dat het initiatief voldoet aan de vereisten uit het Besluit luchtkwaliteit 2005

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: dhr. J. Derks

Bevoegd gezag: gemeente Uden

Besluit: vergunning in het kader van de Wet Milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: De heer Derks is voornemens te komen tot verplaatsing en uitbreiding van zijn varkensstallen. De uitbreiding betreft een toename van het aantal vleesvarkens van 940 naar 3.064 met gelijktijdige inlevering van ca 180 zeugenplaatsen (incl. gespeende biggen). Daarnaast wil initiatiefnemer zijn stallen op zijn grond naar achteren verplaatsen, zodat deze komen te liggen in verwevingsgebied, daar waar al de huidige stallen in extensiveringsgebied liggen.

Betrokken documenten *[indien relevant]:*

De Commissie heeft geen inspraakreactie via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: het Udens weekblad 16 maart 2005

aanvraag richtlijnenadvies: 11 maart 2005

ter inzage legging startnotitie: 16 maart 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 28 april 2006

richtlijnen vastgesteld: 13 juni 2005

kennisgeving MER in de Staatscourant 23 augustus 2006

aanvraag toetsingsadvies: 22 augustus 2006

ter inzage legging MER: 23 augustus 2006

toetsingsadvies uitgebracht: 8 mei 2007

kennisgeving Aanvullend MER in het Udens Weekblad: 24 oktober 2007

aanvraag aanvullende toetsing: 19 oktober 2007

aanvullend toetsingsadvies uitgebracht: 14 november 2007

Bijzonderheden: *(indien relevant)*

Op basis van het negatieve advies van 8 mei 2007 heeft de initiatiefnemer een aanvulling ingediend bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag heeft het MER met de aanvulling wederom ter inzage gelegd en de Commissie op 19 oktober 2007 verzocht hierover advies uit te brengen.

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER inclusief aanvulling aanwezig is.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet

het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. ir. G. Blom (voorzitter)

ir. S. Bokma

ing. H.J.M. Hendriks

drs. R.C.G. Warmenhoven (werkgroepsecretaris)

Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport Varkenshouderij Derks te Volkel

De heer Derks is voornemens te komen tot verplaatsing en uitbreiding van zijn varkensstallen. De uitbreiding betreft een toename van het aantal vleesvarkens van 940 naar 3.064 met gelijktijdige inlevering van ca. 180 zeugenplaatsen (incl. gespeende biggen). Daarnaast wil initiatiefnemer zijn stallen op zijn grond naar achteren verplaatsen, zodat deze komen te liggen in verwevingsgebied, daar waar al de huidige stallen in extensiveringsgebied liggen.

Op basis van het negatieve advies van 8 mei 2007 heeft de initiatiefnemer een aanvulling ingediend bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag heeft het MER met de aanvulling wederom ter inzage gelegd en de Commissie op 19 oktober 2007 verzocht hierover advies uit te brengen. De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER inclusief aanvulling aanwezig is.

ISBN: 978-90-421-2293-2